

Uvod, 2) Verbal folklore (Folklor riječi) 3) Partly verbal folklore (Djelomičan folklor riječi) 4) Non-verbal folklore (Folklor bez riječi) 5) Appendices (Dodaci).

Prvo poglavlje — Uvod — opet je podijeljeno na tri dijela: 1) Oblast folklor, 2) Proučavanje folklor, 3) Nosioci američkog folklor. U tim trima poglavljima tumače se osnovni pojmovi i definicije o tome što je to folklor; razgraničuju se područja folklor, i navode se najvažnije teorije i prikazuju se najvažniji problemi kojima su se bavili istraživači od prvih početaka naučnog proučavanja folklor do danas.

Drugo poglavlje — Folklor riječi — mi bismo nazvali »usmena književnost«. U njemu se govori o onim oblicima narodnog stvaralaštva koji se izriču govorom. To su: narodni govor, narodne poslovice, zagonetke, mitovi, legende, narodne priče, lirske pjesme, balade.

U trećem se dijelu govori o onoj vrsti narodnog stvaralaštva gdje osim riječi igraju još i neki drugi elementi važnu ulogu, kao što su pokreti tijela, geste, izražaj lica, mimika i slično. Ovamo se ubrajaju praznovjerja, narodni običaji, narodne svečanosti, narodni plesovi i narodne igre. Upozorava se na važnost mimike i gesta koje izvode narodni pripovjedači dok pričaju priče ili pjevači dok pjevaju pjesme.

Četvrti dio govori o onom području gdje riječi i govor ne igraju nikakvu ulogu. Tu se govori o narodnoj glazbi, graditeljstvu, obrtu, likovnoj umjetnosti i hrani.

U posljednjem su poglavlju dodane neke specifičnosti američkog folklor, kao npr. priča o ukroćenoj goropadnici u Americi, folklor područja Academe i tipovi koliba u gorovitim krajevima juga. Svakom je poglavlju dodana iscrpna bibliografija radova s toga područja. Tu se ne nabrajaju samo suhi bibliografski podaci nego se važniji radovi i karakteriziraju.

Brunvand ne daje samo obilni materijal sa svih područja američkog folklor nego i jasnu i logički izvedenu karakteristiku vrsta i podvrsta svih navedenih područja, pruža sliku sadašnjeg stanja istraživanja, te daje sugestije kako bi trebalo usmjeriti buduća istraživanja.

Mira Sertić

STUDIES IN FINNIC-SLAVIC FOLKLORE RELATIONS, Selected Papers by FELIX J. OINAS. FF Communications No 205, Academia Scientiarum Fennica, Helsinki 1969, 214 str.

U uvodu svog djela Oinas ukazuje na niz radova prijašnjih stručnjaka koji su istraživali finsko-slavenske folklorne veze, te njihove radove djelomično ispravlja, djelomično nadopunjuje. Ta su istraživanja pokazala da su mnoge finske narodne pjesme slavenskog podrijetla. Zatim se osvrće na niz finskih narodnih pjesama koje dosad nisu ispitivane s toga stajališta, pa za njih dokazuje da su također nastale pod utjecajem slavenskih narodnih pjesama. Međutim, već u prvoj bilješci označuje da gotovo i nema slavenskih narodnih pjesama ili legendi koje bi bile baltofinskog podrijetla.

Oinas pristupa svom zadatku tako da analizira motive i opća mjesta neke pjesme i njezinih varijanata, uspoređuje ih s motivima i općim mjesti-

ma slavenskih narodnih pjesama, većinom ruskih, te ukazuje na sličnost. Na taj način ispituje veze između finskih, estonskih, letonskih, litvanskih, bjeloruskih i ukrajinskih narodnih pjesama.

U poglavlju *Problem ruskog utjecaja na red riječi u karelijsko-finskim epskim pjesmama* pobija mišljenje V. Ja. Evsejeva, koji je tvrdio da su inverzije u tim epovima nastale pod ruskim utjecajem. Oinas uvjerljivo dokazuje da su takve inverzije veoma rasprostranjene u narodnoj poeziji baltofinskih jezika, te da su rezultat razvoja unutar tih jezika, a nisu nastale pod utjecajem bilo kojeg stranog jezika.

Radnja obuhvaća 12 poglavlja. U zadnja četiri poglavlja obrađuje Oinas na isti način neke legende, neka mitska bića i neka praznovjerja, te i za njih nalazi analogije u slavenskom folkloru i smatra slavenski folklor izvornikom tih legendi.

Ova se radnja pretežno bavi komparacijom motiva i vrijedan je doprinos istraživanju podrijetla i migracije motiva.

Mira Sertić

GIANFRANCO D'ARONCO, MANUALE SOMMARIO DI LETTERATURA POPOLARE ITALIANA, Seconda edizione, Casa editrice prof. Riccardo Pàtron, Bologna 1970, 144 str.

Knjiga Gianfranca D'Aronca imade osam poglavlja i autor ih je ovako nazvao: I. Rođenje folkloru (tom riječju autor obuhvaća bavljenje narodnim stvaralaštvom u cjelini, uostalom kao i talijanska nauka općenito, pa ne pravi razliku u terminologiji između folkloru kao građe, bilo duhovne, bilo predmetne narodnog stvaralaštva, i folkloristike kao znanosti o tom stvaralaštvu), II. Bit folkloru, III. Metodologija folkloru, IV. Vječnost folkloru, V. Narodna književnost, VI. Narodna poezija, VII. Narodna proza i VIII. Ostali oblici narodne književnosti.

U kratkom predgovoru svojoj knjizi pisac kaže da iako u Italiji postoje priručnici o usmenoj književnosti, a osobito onoj oblikovanoj stihom, ipak su nedostajale do pojave ovog njegova djela publikacije posvećene »oralnoj tradiciji« pomoću kojih bi čitač dobio ukupni ali i točni pregled o tome što je bilo i što jest talijansko folklorno naslijeđe s obzirom na književnost i s obzirom na probleme koji se uz to naslijeđe povezuju.

Prema tome, ovaj njegov pregled, koji nastoji ublažiti taj nedostatak, predstavlja se kao laka (a pisac se nada i kao jasna) sinteza, a u isto vrijeme i kao poziv na produbljanje iznesenih izvoda.

Na čelu knjige D'Aronco je stavio citat Van Genepa, koji glasi: »Proučavanje običaja nekog naroda, njihovo objašnjavanje kao i poznavanje uloge koju igraju, važniji su za njegovo postojanje i dalje trajanje u vremenu od proučavanja njegovih bitaka i političkih promjena.«

Svoje djelo autor započinje pišući o tome kako je studij folkloru kao posebne discipline nastao pred jedno i po stoljeće. Neka disciplina (odnosno njezino proučavanje) nema točne godine rođenja: u svakom slučaju takvu porodu prethodi dugo, mučno rađanje. Inače sama metodologija folkloru uzima u obzir ova tri zadatka: 1. sakupljanje folklorne građe, 2. opis ili prikaz te građe i 3. njezin komparativni studij.